

[Holstein.]

der subjektivt set være adskilligt, der taler for de Indvendinger, der bl. a. er rejst af det ærede Medlem Hr. C. C. Heilesen paa dette Omraade; men jeg vil hævde, at efter sin objektive Beskaffenhed kan det ikke paa-
staas, at dette Lovforslag er et Overgreb mod Domsmagtens Uafhængighed fra Lovgivningsmagtens Side.

Der er kun to Punkter, hvor jeg mener, at Lovforslaget formelt er uheldigt. Det første er Tidsgrænsen. Det er jo udtrykkelig i Bemærkningerne fremhævet, at Formålet skulde være at faa en generel Ændring i vor Retsplejelov paa dette Punkt, og det kan jeg i høj Grad billige; men saa meget mere beklageligt er det, navnlig naar man ved, hvorledes Anledningen til denne Reform er fremkommet, at Forslaget efter sin Form faar Skin af at være en Lovreform ad hoc, med et ganske konkret, specielt Tilfælde for Øje, i Stedet for at det, som det er forudsat i Bemærkningerne, gælder om at faa en generel Ændring. Jeg synes, det maatte være i den højtærede Justitsministers egen velforstaede Interesse, at det ikke med Skygge af Ret skal kunne siges, at dette Lovforslag efter sin Formulering er saaledes beskaffent, at man kan anklage det for at være en Lovændring ad hoc. En Lovændring ad hoc, og navnlig hvor det gælder om Forholdet mellem Lovgivningsmagt og Domsmagt, vil jeg under ingen Omstændigheder være med til at sætte mit Navn under ved at afgive min Stemme for den. Derfor vil jeg rette den Forespørgsel til den højtærede Minister, om han principielt er enig med mig i den Betragtning, at det havde været heldigere, hvis denne Tidsgrænse ikke havde været der, og hvis den højtærede Minister er enig med mig deri, vil jeg spørge Venstres ærede Ordfører, om han i Folketingets Retsplejeudvalg vil være villig til at søge gennemført en Ændring, saaledes at det odiøse ved Lovens Formulering fjernes paa dette Punkt.

Der er et andet Punkt med Hensyn til Formene, hvor jeg ogsaa finder, at Lovforslaget er uheldigt, men hvor jeg maa indrømme, at jeg, efter at have set Præsidentraadets Skrivelse, er tilbøjelig til at sige, at det alligevel er et Punkt af underordnet Betydning. Det er Bestemmelsen, hvorefter der kræves Samtykke af Præsidenten for den vedkommende kollegiale Ret. Man kunde jo sige som saa, at naar den ene Mand skulde tage Ansvar for en saadan Sag, kom han, i alt Fald indirekte, i det paakommende Tilfælde under Pression fra politiske Inter-

esser, og at dette lettere vilde kunne undgaas, naar det var en større Institution, en mere anset Institution, hvoraf flere var Medlem. Det gælder jo her som saa ofte, hvad Søren Kierkegaard i sin Tid sagde, at naar man skal afgøre et pinligt og vanskeligt Spørgsmaal, anbefaler det sig at blive nogle Stykker, og saa gaa til Ballotering, saa faar man bedst Ansvar for udstykket. Objektivt set har jeg i og for sig ikke noget at indvende imod, at det bliver Præsidenten, saaledes som foreslaaet. Men naar man har set, hvor frygtsomt Præsidentraadet er for at tilkendegive en Mening i denne Sag, skønt det ikke har den fjerneste Indflydelse paa Præsidentraadets Anseelse eller ikke paa nogen Maade kan volde det politiske Ubehageligheder af nogen Art — naar altsaa Præsidentraadet alligevel krymper sig ved at tilkendegive sin Mening om et Spørgsmaal, der direkte berører det, saa maa jeg synes, at det vilde være det heldigste, om man strøg denne Bestemmelse om Retspræsidentens Samtykke. Der er nemlig ikke meget vundet ved i en Lov at søge indflettet Kauteler, som man praktisk talt paa Forhaand kan sige i stort Omfang ikke er Kauteler, saa maa man meget hellere lade være med at have alle disse Begrænsninger. Det er ogsaa ganske karakteristisk, at Retsplejeudvalget samtidig med, at det erklærer bestemt at maatte tage Afstand fra det foreliggende Lovforslag, alligevel indrømmer, at Bestemtheden er saa som saa, idet man meget vel kunde tænke sig, at Dommere beskikkedes til offentlige Hverv, som havde Lighed med Dommerstillinger, f. Eks. som Voldgiftsdommere i internationale Forhold. Det er altsaa ikke en kategorisk Afstandtagen fra Lovforslaget. Men der kunde jo ogsaa tænkes offentlige Hverv, som ikke var Voldgiftsdommerhverv og ikke var direkte analoge med Dommerhverv, og i saadanne Tilfælde vilde det være ganske urimeligt, om en Dommer ikke skulde kunne overtage et saadant Hverv og alligevel have Sikkerhed for, naar Hvervet var fuldført, at kunne vende tilbage til sit Embede. Jeg vil blot henvisse til den internationale Kommission i Haag, som udarbejdede Betænkning og Forslag til Statutter for den internationale Domstol i Haag. Jeg ved ikke, om den sad mere end et Aar, jeg tror det; det kunde i hvert Fald meget vel tænkes, at den havde siddet i mere end eet Aar og maattet sidde mere end et Aar, og det vilde dog være ganske urimeligt, om en anset dansk Dommer ikke skulde kunne være Medlem af en saadan Kommission, selv om den skulde